

2020-06-29

**Samrådsredogörelse -
Kompletterande samråd - delsträcka
Kottorp - SSAB**

Nya 130 kV kraftledningar mellan Hedenlunda - Oxelösund,

Projektorganisation:

Vattenfall Eldistribution AB

www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel:	08-739 50 00
Org.nr:	556417-0800
Projektledare	Andreas Brolund
Tillstånd och rättigheter	Natalii Zetterkvist

Samrådsredogörelse

Rejlers Sverige AB

Fålhagsleden 61

753 23 Uppsala

www.rejlers.se

Uppdragsledare:	Fredrik Nystrand
Samrådsredogörelse:	Charlotta Sahlström, Elsa Einarsson
Granskning:	Fredrik Nystrand

Foton, illustrationer och kartor: Vattenfall Eldistribution AB, Rejlers Sverige AB

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	Genomförda samrådsaktiviteter	4
2	Val av stråk	6
3	MYNDIGHETER	6
3.1	Länsstyrelse och kommun	6
3.1.1	Länsstyrelsens synpunkter	6
3.1.2	Kommunernas synpunkter	11
3.2	Övriga myndigheter	14
4	ENSKILDA SÄRSKILT BERÖRDA	17
5	ORGANISATIONER, FÖRENINGAR OCH VERKSAMHETSUTÖVARE	46

BILAGOR:

Bilaga 1 – Samrådsbrev

Bilaga 2 – Samrådsunderlag

Bilaga 3 – Yttrande Länsstyrelsen i Södermanlands län

Bilaga 4 – Yttrande Nyköpings kommun

Bilaga 5 – Yttrande Oxelösunds kommun

Bilaga 6 – Yttrande Övriga myndigheter

Bilaga 7 – Yttrande Enskilt särskilda berörda

Bilaga 8 – Organisationer, föreningar och verksamheter

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för två nya 130 kV luftledningar mellan Hedenlunda och SSAB i Flen, Katrineholm, Nyköping och Oxelösunds kommuner, i Södermanlands län.

Inom ramen för tillståndsansökan ska samråd genomföras i enlighet med 6 kap. MB vilket framgår av bestämmelsen i 2 kap. 8 a§ Ellagen. Samrådet är en del av tillståndsprocessen och föregår upprättandet av den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska biläggas ansökningshandlingarna.

Ett undersökningssamråd som även uppfyllde kraven för avgränsningssamråd genomfördes under tidsperioden 27 maj till 26 juni 2019.

Under samrådet har synpunkter från bland annat Oxelösunds kommun inkommit vilket ledde till att Vattenfall Eldistribution har genomfört en fördjupad utredning inom kommunen. Vattenfall Eldistribution har tillsammans med SSAB och Oxelösunds kommun arbetat fram ett nytt stråk för de planerade 130 kV ledningarna genom Oxelösunds tätort.

Mellan Kottorp (i Nyköpings kommun) och Stjärnholm (Oxelösunds kommun) har ytterligare stråk studerats. Med anledning av detta har ett kompletterande samråd genomförts med Länsstyrelsen Södermanland, kommuner och fastighetsägare samt övriga statliga myndigheter och organisationer som kan tänkas bli berörda av stråken.

Föreliggande handling utgör en redogörelse för hur det kompletterande samrådet har genomförts i aktuellt fall samt vilka samrådsparter som har kontaktats. Vidare sammanfattas de yttranden som inkommit under samrådsprocessen samt hur Vattenfall Eldistributions svar. Samtliga yttranden som inkommit under samrådsprocessen biläggs även i sin helhet till aktuell skrivelse. I tabell 1 nedan ges även en sammanfattning av de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för projektet.

1.1 Genomförda samrådsaktiviteter

I listan i tabell 1 redovisas de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för föreliggande samrådsprocess.

Tabell 1 Lista över genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning.

Datum	Aktivitet
2019-04-17	Information om undersökningssamråd skickades till Länsstyrelsen i Södermanlands län
2019-05-24	Utskick av samrådsbrev till berörda fastighetsägare och närboende.
2019-05-27	Annonsering om samråd i Eskilstuna-Kuriren och Södermanlands Nyheter.
2019-05-28	Annonsering om samråd i Katrineholms-Kuriren.
2019-05-28	Utskick av samrådsunderlag till länsstyrelsen, kommuner och övriga myndigheter.

2019-06-10	Öppet hus i Vadsbro-Blacksta föreningsgård.
2019-06-11	Öppet hus i Bergshammars bygdegård.
2019-06-26	Sista dag för att lämna synpunkter i undersökningssamråd.
2020-02	Frivilliga fältbesök hos markägare (sträckan Hedenlunda-Kottorp).
2020-03-15	Utskick av samrådsbrev för kompletterande samråd för sträckan Kottorp-SSAB till länsstyrelsen, kommuner och fastighetsägare samt övriga statliga myndigheter och organisationer som kan tänkas bli berörda av de nya stråken.
2020-04-14	Sista dag för att lämna synpunkter i detta kompletterande samråd.

2 VAL AV STRÅK

Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.

Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.

3 MYNDIGHETER

3.1 Länsstyrelse och kommun

Det kompletterande samrådet inleddes den 2020-03-15 med utskick av inbjudan till skriftligt samråd (Bilaga 1) inklusive samrådsunderlag (Bilaga 2) till Länsstyrelsen i Södermanlands län och Oxelösund och Nyköpings kommuner.

Samrådsunderlaget beskriver den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan samt redovisar förslag till innehåll och utformning av miljökonsekvensbeskrivning. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var 2020-04-14.

3.1.1 Länsstyrelsens synpunkter

Skriftligt yttrande från länsstyrelsen inkom den 2020-04-07 och redovisas i helhet i Bilaga 3.

Tabell 2 Sammanfattning av inkomna synpunkter från länsstyrelsen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Länsstyrelsens synpunkter	Kommentarer
<p>Länsstyrelsen i Södermanlands län hänvisar till deras tidigare yttrande från juni 2019 för följande delar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samförläggning med annan infrastruktur • Förutsättningar för avgränsningssamråd • Behov av landskapsanalys • Tekniska förutsättningar • Riksintressen • Kartunderlag <p>Länsstyrelsen skriver att det inte framgår av underlaget för delsträckan om ledningarna kommer att sambyggas i gemensamma stolpar, men i samrådsunderlaget för hela sträckan Hedenlunda – Oxelösund framgick detta. Länsstyrelsen har därför utgått ifrån detta vid bedömningen av delsträckans alternativ.</p> <p>Länsstyrelsen önskar lägga till från tidigare yttrande gällande alternativredovisningen att beskrivningen av markabelförläggning bör breddas. De önskar en avvägning</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Ledningarna kommer att sambyggas i gemensamma stolpar. Detta framgår av tidigare samråd, beskrivningar i aktuellt samråd och av information på projektets hemsida.</p> <p>I det fortsatta arbetet kommer en naturvärdesinventering, landskapsanalys och LCA (livscykelanalys) att genomföras. Resultaten av dessa redovisas i kommande MKB. I nuläget</p>

mot de vinster, i form av exempelvis minskade intrång i möjligheten att bedriva rationellt jord- respektive skogsbruk och hushållning med brukningsvärd jordbruksmark respektive minskad påverkan på landskapsbilden ska ges.

De anser vidare att underlaget bör belysa om markförläggning kan vara ett alternativ på de delsträckor där motstående allmänna intressen finns.

Länsstyrelsen anser att bakgrunden till bedömningen av påverkan på Natura 2000-området Marviken-Marsäng ska redovisas. De befärar att det finns risk för påverkan.

Synpunkter gällande naturmiljö och artskydd kvarstår från tidigare yttrande.

För att Länsstyrelsen bättre ska kunna bedöma den nya ledningens påverkan på naturmiljön behöver tänkt utformning av kraftledningen längs hela sträckan vara utförligare. Det måste av handlingarna tydligt framgå hur den luftbarriär som ledningen skapar kan komma att se ut och hur den eventuellt avviker från de nuvarande förhållandena. Både när det gäller val av stolpar och bredd på ledningsgatan, om den behöver breddas.

De anser att planerad fågelinventeringen bör rikta särskilt fokus på flyttfågelrörelser och hur detta kan komma att påverkas av den nya ledningen. Utöver inventeringen bör information kompletteras med befintlig data och kunskap om fågellivet vid Marsviken-Marsäng. Länsstyrelsen hänvisar bl.a. till publikationer av Föreningen Södermanlands Ornitologer samt en rapport om Koncentrationer av hotade termikflyttande fåglar i Fennoskandia.

Länsstyrelsen anser att MKB:n bör fokusera på att klargöra ledningens konsekvenser som luftbarriär för flyttande fåglar längs hela sträckan och i synnerhet längs sträckan mellan SSAB och Stjärnholm. Eftersom samtliga fåglar omfattas av bestämmelserna i 4 § artskyddsförordningen bör MKB:n redovisa konsekvenserna för det ovan beskrivna flyttfågelstråket och redovisa hur man kan säkerställa att ledningen inte kommer i konflikt med bestämmelserna i 4 § artskyddsförordningen.

Sträckan Kottorp till Stjärnholm

Ur naturvårdssynpunkt föredrar Länsstyrelsen alternativ 1 utifrån befintligt underlag eftersom det inte berör några

har samråd skett för olika etapper men i MKB:n kommer hela ledningens sträcka att behandlas.

Vattenfall Eldistribution har noterat upplysningar om fågelinventering och luftledningens påverkan på fåglar.

Kottorp-Stjärnholm

Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.

Stjärnholm-SSAB

På stor del av sträckan planeras för s.k. julgransstolpar. Dessa kommer att byggas parallellt med befintliga julgransstolpar.

Av utrymmesskäl kan portalstolpe endast användas i anslutning till korsning av väg 53.

Kulturmiljö

Vattenfall Eldistribution kommer att sända in underlag för beslut om arkeologisk utredning till länsstyrelsen.

Förerenade områden

En kartläggning av förerenade och potentiellt förerenade områden sker

kända skogliga naturmiljövärden och för att den inte skapar en ny luftbarriär i öppet landskap med betydande antal rastande och flyttande fåglar.

De anser att det saknas en redogörelse för sökandens bedömning av hur alternativ 2,3 och 4 påverkar Natura-2000 området Marsviken-Marsäng (SE0220115). Särskilt vikt bör tas till områdets betydelse för rastande och flyttande fåglar.

Länsstyrelsen anser att alternativ 2 och 3 är problematiska utifrån den påverkan de har på nyckelbiotopen Hästhagsberget (N8375-1994). De anser även att det krävs ett förtydligande om eventuell påverkan på sumpskogsobjekt och nyckelbiotop Kvarndammen (N5284-1996).

Sträckan Stjärnholm till SSAB

Länsstyrelsen informerar att längs sträckan Stjärnholm-SSAB ligger ledningen i stort sett vinkelrätt mot ett väldokumenterat flyttfågelstråk som under framförallt hösten passerar det aktuella området mot sydväst. Stråket nyttjas av stora mängder fåglar under hösten och det aktuella området utgör en så kallad flaskhals där fåglarna på grund av de geografiska förutsättningarna koncentreras i en smal korridor. Bland annat nyttjar många termikflyttande rovfåglar denna rutt. Passagen över vattenområdena i nordost gör att många av termikflyttarna kommer in lågt över Brannëshalvön och fortsätter mot sydväst. De informerar vidare att s.k. flaskhalsar är särskilt känsliga för störande konstruktioner i luften och det finns således en uppenbar risk att höga ledningar vinkelrätt mot flygriktningen i detta område kommer att innebära en påtaglig störning för dessa flyttfåglar.

Längs sträckan Stjärnholm till SSAB är det enligt Länsstyrelsens bedömning av avgörande betydelse att man eftersträvar att den nya ledningen så långt möjligt utformas som den befintliga ledningen vad gäller höjd och stolptyp. Om man kan uppnå detta sker ingen egentlig förändring av hur förhållandena ser ut idag och en ny ledning skapar därmed inte en ny högre luftbarriär som kan komma i konflikt med bestämmelserna i 4 § artskyddsförordningen.

Länsstyrelsen förespråkar val av stolptyper som kan hålla ledningarna så lågt som möjligt även om det innebär en bredare ledningsgata. Utifrån de exempel på olika stolptyper

och kommer att redovisas i kommande MKB.

Risk och säkerhet

Hänsyn kommer tas till översvämningsspunkterna. Övriga aspekter runt Stjärnholm kommer att beaktas vid projektering och byggande av stationen.

Flygplatserna kommer att kontaktas.

Pågående markanvändning – jord- och skogsbruk

Ledningarna utformas så att det inte ska innebära något hinder att passera under faslinorna med jordbruks- eller skogsmaskiner.

Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark.

Information

Vattenfall Eldistribution tackar för informationen och kommer att genomföra samråd om det krävs.

som redovisas i samrådsunderlaget förefaller dubbelportalstolpe med horisontal fasplacering vara mest lämplig för att minimera höjden på ledningen längs sträckan Stjärnholm till SSAB. Exemplet på stolpar med vertikalt placerade faser bedöms av Länsstyrelsen vara olämpliga längs denna sträcka då de ger en högre ledning som riskerar att en ny högre barriär i luften skapas som kan innebära att ledningen kommer i konflikt med bestämmelserna i 4 § artskyddsförordningen.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen konstaterar att alternativ 1 riskerar att få störst påverkan på kulturmiljön. Det föreligger en risk för att ännu inte upptäckta fornlämningar förekommer i området och de meddelar att underlag för beslut om arkeologisk utredning skickas till Länsstyrelsen som avgör omfattningen av den arkeologiska utredningen. Beslut om arkeologisk utredning fattas enligt 2 kap 11§ kulturmiljölagen (1988:950). Den arkeologiska utredningen ska enligt kulturmiljölagen bekostas av företagaren.

Förorenade områden

Länsstyrelsen vidhåller sin bedömning i tidigare yttrande. De meddelar att längs sträckan Kottorp-SSAB finns ett antal objekt upptagna i Länsstyrelsens databas över potentiellt förorenade områden, det så kallade EBH-stödet. Länsstyrelsen saknar information om detta i samrådsunderlaget.

Risk och säkerhet

Avseende risk- och säkerhetsaspekter hänvisar Länsstyrelsen till tidigare avgivet samrådsyttrande några tillägg. De anser att det inte går att utläsa var det nya ställverket kan komma att placeras vid Stjärnholm. Länsstyrelsen upplyser om att planeringen ska ta hänsyn till hänsyn till klimataspekter, i detta fall främst skyfallssituationer. Runt Stjärnholm finns i Länsstyrelsens GIS-underlag ett antal så kallade lågpunkter utpekade. Lågpunkter riskerar att översvämmas vid skyfall. Översvämningar vid skyfall skulle kunna ha en påverkan på stolpplaceringar, när översvämningen sjunker undan kan det erodera marken med påverkan på stabiliteten.

Länsstyrelsen påtalar att för byggnadsverk med en höjd över 20 m, som hamnar inom flygplatsers MSA-tytor så ska berörda flygplatserna alltid tillfrågas om risken för påverkan. I det här fallet hamnar stolpkonstruktioner inom Skavsta och Norrköpings flygplatsers MSA-tytor (MSA står för Minimum

Sector Altitude). Länsstyrelsen delar Trafikverkets synpunkter avseende säkerhet utefter vägar och järnvägar.

Pågående markanvändning – jord- och skogsbruk

Länsstyrelsen informerar att jord- och skogsbruk enligt 3 kapitlet 4§ miljöbalken är av nationell betydelse.

Länsstyrelsen konstaterar att det i underlaget saknas underlag för att bedöma i vilken mån möjligheten att bedriva rationellt jord- respektive skogsbruk och hushållning med brukningsvärd jordbruksmark påverkas av olika sträcknings- och utformningsalternativ, som jämförelser mellan en ny sträckning och samförläggning med befintlig infrastruktur respektive jämförelser mellan luftledning och markkabel.

Information

Enligt 7 kapitlet 28 § miljöbalken krävs tillstånd för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Beroende på vilka alternativa stråk som väljs kan alltså åtgärden leda till krav på ansökan om ett särskilt tillstånd för åtgärd som påverkar ett Natura 2000-område enligt 7 kapitlet 28 § miljöbalken.

Beroende på valda alternativ av de föreslagna ledningsstråken kan förbuden enligt 4 § artskyddsförordningen komma att aktualiseras. Eventuell dispens från förbuden i 4 § artskyddsförordningen enligt 14 § i samma förordning hanteras av Länsstyrelsen. Om artskyddsfrågan blir aktuell kan bedömas först i ett senare skede när stråket har fastställts och åtgärderna beskrivs mera i detalj.

Samråd enligt 12 kapitlet 6 § miljöbalken kan krävas för sådana ingrepp i naturmiljön som inte reglerats i ledningskoncessionen. Samråd anmäls till Länsstyrelsen. Ledningsåtgärder inom strandskyddsområde kan kräva dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken. Dispens söks hos berörd kommun.

Ledningsåtgärder inom område som omfattas av generellt biotopskydd kan kräva dispens från biotopskyddsbestämmelserna enligt 7 kap. miljöbalken. Dispens söks hos Länsstyrelsen.

Åtgärder inom vattenområde kan kräva tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken. Samråd inför eventuell ansökan hålls med Länsstyrelsen. De rekommenderar att detta görs tidigt i planprocessen. Länsstyrelsen informerar om att det krävs samråd enligt kulturmiljölagen med Länsstyrelsen när detaljerna kring markingreppens omfattning är klarlagda för ett eventuellt beslut om arkeologisk utredning.

3.1.2 Kommunernas synpunkter

Skriftligt yttrande från Nyköpings kommun inkom den 2020-04-27 och redovisas i helhet i Bilaga 4.

Skriftligt yttrande från Oxelösunds kommun inkom den 2020-05-11 och redovisas i helhet i Bilaga 5.

Tabell 3 Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunerna samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Kommunernas synpunkter	Kommentarer
<p>Nyköpings kommun</p> <p>Nyköpings kommun skriver i sitt yttrande daterat 2020-04-01 (anslaget 2020-04-27) att de har tidigare yttrat sig, 2019-07-05, över förslag till övergripande sträckningar mellan Hedenlunda och SSAB. Nyköpings kommun väljer att i detta samråd enbart yttra sig över förslag till sträckningar inom den egna kommunen.</p> <p><u>Synpunkter</u> Kommunen är positiv till SSAB:s planerade omställning till ljusbågsugn men anser att vid val av luftledning riskerar ledningsgatan innebära betydande miljöpåverkan framförallt vad gäller påverkan på landskapsbild, areella näringar och naturmiljö och behöver därför ingå i MKB:n för hela sträckningen.</p> <p>Kommunen förordar i första hand markförlagd kabel genom åkermark enligt stråk 4 eller motsvarande. VF bör i så fall utreda ytterligare ett stråk för optimering av markförlagd ledning. Om inte markkabel är aktuellt förordar kommunen en dragning enligt stråk 1. Hur anpassning till/av kommunens förslag till verksamhetsområde ska ske behöver utredas.</p> <p><u>Kommunens motivering och överväganden</u> Kommunens baserar sina synpunkter på överväganden i enlighet med samrådsförslag till ny översiktsplan för Nyköping 2040. I samrådsförslag till ny översiktsplan anges att "Vid förändringar i kraftledningsnätet bör ledningarna där så är möjligt förläggas som markkabel. Det är särskilt angeläget i områden med känslig landskapsbild och där väsentliga natur- eller kulturvärden kan påverkas negativt av luftledning."</p> <p>Kommunen bedömning är att detta är ett område med känslig landskapsbild och känsliga naturvärden, bl.a. med</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Vattenfall Eldistribution noterar skrivelsen i förslag till ny översiktsplan men påpekar att vid förändring i kraftledningsnätet bör en bedömning kring lämpligt teknikval genomföras. Vattenfall Eldistribution anser att det är fel att i en kommuns översiktsplan bestämma vilket teknikval som är det lämpligaste.</p> <p>Vattenfall Eldistribution försöker där så är möjligt att anpassa stolpplaceringar så att påverkan minimeras.</p> <p>En beskrivning och bedömning av helheten görs i kommande MKB.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p>

<p>tanke på närhet till Natura-2000-området Marsäng och sträckfågellokalen Marsviken, där markförlagd kabel är möjlig och bör utredas. Lämpligast är då att utnyttja befintlig åkermark. I samrådsförslaget står det även "Ledningar för teknisk försörjning ska så långt som möjligt samordnas med redan ianspråktaga korridorer (kraftledningar, vägar, järnvägar) i landskapet, stora opåverkade områden samt värdefulla områden för naturvård och kulturmiljövård ska så långt som möjligt undvikas." Kommunen anser att stråk 1 bäst uppfyller ställningstagande i samverkan med att stråk 2,3 och 4 går relativt nära befintligt fågelrikt område och Natura-2000 i söder. Dalgången är känd för sträckande fåglar, en av regionens bästa rovfågelsträcklokaler. Dessutom anser kommunen att den nyckelbiotop som berörs av stråk 2 och stråk 3 kommer skada mer av den trädfröna zon som ledningstråk kräver än de naturbetesmarker som berörs av stråk 1.</p> <p><u>Övriga upplysningar</u> Kommunen har i dagsläget inga detaljplaner eller bygglov som berörs av föreslagna stråk.</p> <p>Stråk 1,2 och 3 berör ytterkanten av föreslaget verksamhetsområde i samrådsförslag till översiktsplan Nyköping 2040. Hur anpassning till/av kommunens förslag tillverksamhetsområde ska ske behöver utredas.</p>	<p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>I det fortsatta arbetet kommer en naturvärdesinventering, landskapsanalys och LCA (livscykelanalys) att genomföras. Resultaten av dessa redovisas i kommande MKB.</p> <p>I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.</p>
<p>Oxelösunds kommun</p>	
<p>Oxelösunds kommun förordar en fortsatt draging i och kring redan befintlig ledning, rakt västerut, så att den följer befintlig kraftledning mot Kottorp från Tegeltorp över fältet och förbi Gabrielstorp till kommungränsen till Nyköping. Denna ansluter sedan till Vattenfalls alternativ 4.</p> <p>Oxelösunds kommun bifogar en bild på den plats de förordar för etablering av ställverk. Det alternativet leder till en förlorad hyres- och försäljningsintäkt av berörda fastigheter och byggnader (Benestugan och Gabrielstorp). Den kostnadsersättningen ska se i relation till kostnader för förtidslösen av arrende och förlorad intäkt från jordbruksarrendator. Det innebär att den sammanlagda ekonomiska reglering för markanvändning som behöver ske mellan parterna är av mindre omfattning.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förordad stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>

Vidare skriver Oxelösunds kommun att de har en liten andel jordbruksmark och det är av vikt att den bevaras. Bra odlingsmark ska undvikas att ianspråkta nu och i framtiden.

Åkermarken är utarrenderad. Det innebär höga kostnader för förtida inlösen av arrende enligt det regler som finns för detta. Ianspråktagande av jordbruksmark innebär också en förlorad intäkt för Oxelösunds kommun i form av årlig arrendeavgift.

Av de alternativ som Vattenfall föreslagit kan Oxelösunds kommun möjligen se en dragning av ledning enligt alternativ 1 under förutsättning att den kommande dragningen görs i befintlig ledningsgata, där nya gemensamma stolpar görs på samma plats där befintliga stolpar finns. För att möjliggöra detta förutsätts en ekonomisk reglering av markanvändning mellan parterna.

Oxelösunds kommun vill minska ianspråktagande av jordbruksmark och industrimark enligt översiktsplanen för kommunen. Den mark som påverkas behöver oavsett slutlig vald lösning omfattas av ekonomisk reglering mellan parterna.

Ledningarna utformas så att det inte ska innebära något hinder att passera under faslinorna med jordbruksmaskiner.

Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark.

Vattenfall Eldistribution betalar ersättning för den mark som behöver tas i anspråk för ledningen. Ersättningen till varje markägare bestäms enligt de principer som anges i ledningsrättslagen och expropriationslagen.

Vattenfall Eldistribution betalar, i enlighet med dessa lagar, en engångsersättning till berörda markägare för markupplåtelsen. Ersättningen omfattar dels marknadsvärdesminskningen på fastigheten, dels övriga skador som uppstår när ledningen byggs.

Därtill kommer ett påslag på 25 procent som beräknas på marknadsvärdesminskningen. Vattenfall Eldistribution beräknar ersättningen för intrånget enligt de rekommendationer som Lantmäteriet har tagit fram.

Markägaren får också ersättning för de skador som förundersökning och byggnation orsakar, samt för de befintliga enskilda vägar som utnyttjas. Om skog behöver avverkas kommer

Vattenfall Eldistribution överens med markägaren om hur träden ska hanteras.

Om den berörda marken är utarrenderad kommer en separat beräkning av ersättning till fastighetsägaren och arrendator göras.

Grundprincipen är att den som berörs ska ha samma ekonomiska förutsättningar efter att ledningen byggts som innan.

3.2 Övriga myndigheter

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till övriga myndigheter som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 6.

Myndigheter som inbjudits till samråd samt inkomna synpunkter framgår i tabell 4.

Tabell 4 Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Myndighet	Synpunkter	Kommentarer
Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)	<p>SGU meddelar att de endast i undantagsfall lämnar platsspecifika synpunkter i samrådsfasen och hänvisar till deras checklistor som behandlar olika geologiska aspekter av infrastrukturprojekt.</p> <p>De noterar att stråk 1 tangerar en grundvattenförekomst och hänvisar till kompletterande information om vad man ska ta hänsyn till då en verksamhet är lokaliserad i anslutning till en grundvattenförekomst. https://www.sgu.se/grundvatten/vattenforvaltning/checklistapaverkan-grundvattenförekomst/</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara</p>

		<p>ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Hänsyn till omnämnd grundvattenförekomst kommer att tas.</p>
Försvarsmakten	<p>Försvarsmakten meddelar i sitt yttrande att de inte har något att erinra avseende kompletterande samråd enligt 6 kap miljöbalken inför ansökan om nätkoncession för två nya 130 kV luftledningar delsträcka Kottorp-SSAB, Nyköping och Oxelösunds kommuner, Södermanlands län.</p> <p>Vidare upplyser de om att flyghinderdata gällande höjd och placering ska lämnas in till LFV. För mer information, kontakta flyginfose@lfv.se.</p> <p>Avseende hindermarkering hänvisas till Transportstyrelsens föreskrifter.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p>
Luftfartsverket (LFV)	<p>Luftfartsverket har i sitt yttrande meddelat att de inte har något att erinra.</p>	
Trafikverket	<p>Trafikverket vill upplysa om att ledningsstolpar så långt det är möjligt ska placeras på ett sådant avstånd från väg och järnväg som motsvarar stolpens höjd. Om detta inte är genomförbart i alla lägen ska stolpen placeras utanför säkerhetszonen utmed allmän väg, alternativt ska ett vägräcke sättas upp utmed vägen för att förhindra påkörning av stolpen.</p> <p>Utmed järnväg är det viktigt att elsäkerhetsverkets skyddsföreskrifter beaktas. Trafikverket välkomnar en dialog kring utförandet av ovanstående, bl.a. eftersom bredden på säkerhetszonen utmed allmän väg varierar med hänsyn till förutsättningar på den aktuella platsen t.ex. skyltad hastighet. Trafikverket har i övrigt inga</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Dialog pågår med Trafikverket om lämpliga stolpplaceringar och de skyddsåtgärder som bör vidtas.</p>

	<p>nya synpunkter att framföra på den föreslagna ledningssträckningen, utan hänvisar till det tidigare yttrandet i ärendet daterat 2019-06-25. Trafikverket tar heller inte ställning till alternativ sträckning mellan Kottorp och Stjärnholm.</p>	
<p>Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM)</p>	<p>SSM anser att magnetfältsnivåer bör redovisas för bostäder och andra platser där barn vistas varaktigt och förhöjda fält kan förväntas. De påpekar att det är miljöbalken som ska beaktas när det görs en bedömning av olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder. De anser att det är bra att följa myndigheters rekommendationer angående försiktighetsprinciper avseende magnetfältsexponering men det är primärt miljöbalken och dess försiktighetsprincip som ska beaktas när det görs en bedömning av olika alternativ och eventuella behov av exponeringsbegränsande åtgärder. De ser med tillfredsställelse att Sökanden har för avsikt att redovisa magnetfältsnivåer i kommande miljökonsekvensbeskrivning. Vid kommunikation med SSM i rubricerat ärende ska referens anges, dvs. SSM:s diarienummer och namn på ansvarig handläggare.</p> <p>SSM meddelar att referensvärdet för magnetfält för systemfrekvens 50 Hz är 100 µT. Referensvärdena är satta för att med marginal skydda mot alla säkerställda hälsorisker, i det här fallet nerv- eller muskelpåverkan. Det finns en vetenskapligt grundad misstanke om förhöjd risk för barnleukemi för barn som exponeras varaktigt för lågfrekventa magnetfält. Sambandet är dock för svagt för att med säkerhet påvisa ett orsakssamband. Det har heller inte gått att finna något robust stöd från djur- eller cellstudier för ett samband. WHO:s</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>I kommande MKB finns en beskrivning av hur ledningarna uppfyller miljöbalkens hänsynsregler.</p> <p>Vattenfall Eldistribution följer försiktighetsprincipen och hänsyn tas till magnetfält vid bostadshus då den slutliga ledningssträckningen planeras.</p> <p>I kommande MKB kommer Vattenfall Eldistribution att redogöra vilka magnetfältsnivåer som ledningen förväntas medföra till närliggande bostadshus.</p>

	cancerforskningsgrupp IARC har därför klassat lågfrekventa magnetfält som möjligen cancerframkallande.	
Skogsstyrelsen	Då ärendet inte gäller en direkt skoglig åtgärd så hänvisar de till Länsstyrelsen som tar de synpunkter som önskas av Skogsstyrelsen vad gäller skogliga skydd.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)	MSB har inget att invända mot de planerade ledningarna i Kottorp i Nyköping och Oxelösunds kommuner.	

4 ENSKILDA SÄRSKILT BERÖRDA

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag skickades per brev 2020-03-15 till samtliga lagfarna och taxerade fastighetsägare samt delägare av samfälligheter inom området som berörs av de aktuella ledningsstråken. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var 2020-04-14.

Tabell 5. Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Skrivelse nr i Bilaga 7	Fastighet	Synpunkter	Kommentarer
1.	Enbacken 4	Fastighetsägaren vill upplysa om att den lilla skogsremsan mellan kraftledningsgatan och bostadsområdet Inskogen fungerar som bullerdämpning av trafikljud från väg 53. Fastighetsägaren anser att de nya ledningarna inte får ta mer skogsmark i anspråk då detta skulle ge dubbel negativ påverkan på boendemiljön i området Inskogen.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. De nya ledningarna placeras i gemensamma stolpar på norra/ östra sidan av befintliga ledningar. En av de befintliga ledningarna (den närmast väg 53 vid Inskogen) rivs för att ge plats åt de nya ledningarna. Skogsmarken mellan befintliga ledningar och Inskogen kommer därmed inte att tas i anspråk.
2.	Granskogen 6	Fastighetsägaren förespråkar att ledningen grävs ned och undrar om det är helt ute ur bilden. Detta beroende på att de redan har många kraftledningar i nära anslutning till huset och att de är oroliga över eventuell strålning. De påpekar att det	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. De nya ledningarna byggs som luftledningar och placeras i gemensamma stolpar på östra sidan av

		även är förfulande för omgivningen och naturen med en luftledning.	befintliga ledningar. En av de befintliga ledningarna rivs för att ge plats åt de nya ledningarna.
3.	Enbacken 5	Fastighetsägaren undrar varför Vattenfall Eldistribution (Sökanden) inte kan föreslå ett alternativ ner i vattnet norr om Stjärnholm eller förlägga ledningen i Marsviken och att SSAB kan hantera frågan på sin egen mark. Fastighetsägaren är missnöjd över att Sökanden inte tar till sig kritik och kommer fram till ett förslag som flera personer förespråkar. Fastighetsägaren anser att aktuellt förslag inskränker på närliggande byggnader och gör stora delar oattraktiva för ökad inflyttning. Fastighetsägaren anser vidare att kommunen är liten till ytan så vattenalternativ för dragning bör tas fram. Fastighetsägaren ser inget positivt i liggande förslag och vill se ett förslag till vattendragning.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Vattenfall Eldistribution har i ett tidigare skede studerat möjligheten till sjökabel. Denna teknik bedöms få allt för stora konsekvenser för miljön. Sjökabel är dessutom svårt att anlägga och underhålla. I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel, sjökabel respektive luftledning. De nya ledningarna placeras i gemensamma stolpar på östra sidan av befintliga ledningar. En av de befintliga ledningarna rivs för att ge plats åt de nya ledningarna. Frågor som rör SSAB hänvisas till SSAB.
4.	Nikolai-Solö 1:12	Fastighetsägarna tycker inte att det framgår i handlingarna varför dragningen mellan Kottorp och Stjärnholm ska ändras. De anser att det är märkligt att Oxelösunds kommun kan styra dragningen av ledningen i Nyköpings kommun utan en nära dialog med Nyköpings kommun. De vill att Sökanden förklarar detta. Fastighetsägarna förespråkar alternativ 1. Alternativ 1 utgår även från existerande ledningsgator som de anser redan är ett sår i landskapet och som de därför anser bör förordas framför övriga alternativ.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer

		De önskar att de hålls fortsatt informerade under processen.	då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.
5.	Stora Marsäng 4:1	Dottern till fastighetsägarna undrar vilket avstånd alternativ 2 egentligen har från deras fastighet eftersom det på kartan ser ut att det är väldigt nära men i text framgår det att det är ca 100 meter till närmsta bostadshus. De undrar hur Sökanden har resonerat när man föreslår att dra en så stor kraftledning så nära bostadshus istället för det tidigare förslaget (alternativ 1). De planerar att bygga nytt hus på tomten för åretruntboende men är tveksamma till att investera i detta om en så stor kraftledning kommer byggas där.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.
6.	Bränn-Ekeby 8:24	Fastighetsägarna har tidigare yttrat sig i tidigare samråd och står fast vid sina tidigare synpunkter vilka är att de föreslår att ledningen placeras längre ner mot Marsviken och att den ska följa befintliga kraftledningar för att på så sätt minska intrånget på boende och naturen. De anser att alternativ 1 är helt oacceptabelt då de går rakt framför deras hus och det skulle göra det omöjligt för dem att bo kvar. De anser vidare att alternativ 1 är en mycket längre och kostsam sträcka som förfular stora delar av landskapet. De anser att alternativ 2 och 4 gör stora och onödiga intrång i landskapsbilden. De förespråkar alternativ 4 men hade önskat att	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp. I det fortsatta arbetet kommer en naturvärdesinventering, landskapsanalys och LCA (livscykelanalys) att

		ledningen uppfördes som markkabel.	genomföras. Resultaten av dessa redovisas i kommande MKB. I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.
7.	Nikolai-Solö 2:3	Fastighetsägarna motsätter sig alternativ 4 på grund av att det sträcker sig för nära bebyggelse och att skogen är så långsmal mellan fastigheterna och ledningsgatan skulle därmed förstöra skogsområdet och deras utsikt. De menar också att skogsytan nyttjas av många människor och att djurlivet blir påverkat. De har lagt ner miljoner på att kunna bo på landet nära skogen. De har sett att markägaren gjort mycket jobb med en skonsam gallring med häst och vagn för att skona marken och om det blir en ledningsgata kommer allt att var till spillo. De är även oroliga att det ska ha en negativ effekt när en eventuell försäljning av fastigheten ska ske. De är också oroliga för koronaurldning och barnleukemi. De förordar alternativ 1.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.
8.	Kottorp 1.1 mfl.	Fastighetsägaren förespråkar alternativ 1 av flera skäl. Nyligen förberett permanentboende med el och vattendragning hamnar för nära alternativ 2,3 och 4 och utebliven hyresintäkt skulle påverka gårdens och deras ekonom negativt. Alternativ 2,3 och 4 skulle också påverka Natura -2000 området kraftigt och gården med deras vackra och öppna miljö skulle bli	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.

		<p>fullständigt dominerad av ledning och ledningsstolpar då de redan har den befintliga 2 x 130 kV ledning i landskapet. Lantbruket och bördig jordbruksmark skulle påverkas negativt med de ekonomiska avbräck de kan medföra och större andel av Kottorps andel tas i anspråk än alternativ 1.</p> <p>De hänvisar vidare till anteckningar förda 20200203 vid möte med Vattenfall Eldistribution.</p>	<p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
9.	Lilla Marsäng 1:1	<p>Fastighetsägaren anser att de planerade ledningarna inte utgör ett generellt samhällsintresse utan är endast en uppgörelse mellan två stora aktörer – Vattenfall Eldistribution och SSAB Oxelösund. De anser att ingen utöver SSAB kommer att dra nytta av elen.</p> <p>Fastighetsägaren anser att markkabel ska ses som ett jämbördigt alternativ till luftledning, att det inte finns några skarvar i kablarna att ta hänsyn till och att dragningen Hedenlunda-SSAB därför skulle vara perfekt för en nedgrävd kabel. Fastighetsägaren anser också att likströmskabel är ett alternativ som bör diskuteras eftersom den har egenskaper som gör den användbar för att överföra el på långa avstånd från en punkt till en annan. Om SSAB köper en ljusbågsugn som drivs med likström och inte med växelström skulle en marklagd likströmskabel utan skarvar kunna dras.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Vattenfall Eldistribution har fått in en förfrågan om anslutning från SSAB. Vattenfall Eldistribution har anslutningsplikt enligt Ellag (1997:857) vilket innebär att Vattenfall Eldistribution ansluter de kunder som så begär.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp. Stråkalternativ 1 sträcker sig parallellt med befintlig 40 kV ledning som idag är</p>

Två av alternativen sträcker sig över fastigheten. För samtliga alternativ kommer ledningarna gå utmed "Utflyktsvägen" till Näverkvarn. Så som förslagen ser ut nu kommer vägen döpas om till "ledningsvägen" Inga av alternativen är acceptabla men om hen tvingas välja så är alternativ 4 det kortaste och ligger längst bort från "utflyktsvägen" och ser dessutom ut att göra minst påverkan på produktiv skogsmark. Det bästa alternativet skulle vara att fortsätta att dra ledningen i den befintliga ledningen som redan går till SSAB och då gräva ner den förbi Stora Emtnäs. Det alternativet fick de beskrivet under samrådet i Nyköping som det troligaste alternativet.

Alternativ 1 innebär att ledningen ska gå över deras marker och för att nå dit måste man göra ett avsteg med 90 grader vid Kottorp för att göra en omväg över Lilla Marsäng. De anser att ledningen går i helt fel riktning och att den kommer påverka produktiv skogsmark längs hela sträckningen.

Alternativ 2 sträcker sig också i närheten av deras fastighet och även denna går i fel riktning och över produktiv skogsmark och ligger enligt fastighetsägaren för nära vägen.

De undrar varför förslaget om att gräva ner ledningen förbi Stora Emtnäs inte finns med som alternativ i detta samråd.

lokaliserad till stor del genom skogsmark väster om Utflyktsvägen.

I ett tidigare skede har olika alternativ, däribland kabel studerats.

Ett kabelalternativ genom Stora Ämtnäs har aldrig redovisats.

I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.

		<p>De anser att Sökanden bör ta fram en film som visualiserar hur kraftledningen kommer att se ut på plats med drönare och annan modern IT teknik med utplacerade stolpar och ledningar.</p> <p>Fastighetsägaren anser också att Sökanden har brist på nytänkande och att den negativa påverkan som ledningen kommer ge är för stor för att tillgodose vinstbehov från en enda aktör. Det innebär en stor vinstförlust för skogsbruket. Marknadsvärdet på varje fastighet kommer även minska kraftigt.</p> <p>Fastighetsägaren önskar ett förslag som inkluderar nedgrävd kabel.</p>	
10.	Fjälla 1:3, 1:4	<p>Fastighetsägarna vill veta hur stor chansen är att Sökanden kommer att välja alternativ 4 då de bor nära detta alternativ. De anser att det verkar vara den sträckan som skulle beröra flest fastigheter på ett negativt sätt, både gällande miljö och gällande värdeminskning av fastigheter. De undrar varför man inte använder befintlig ledningsgata längs t.ex. alternativ 1. Alternativ 2,3 och 4 kommer att medföra ett merarbete och stor negativitet på miljön.</p> <p>Fastighetsägarna meddelar även att det finns havsörn i området.. På ången runt Fjälla återkommer ett antal tranor under våren som brukar stanna en längre tid.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>

11.	Stora Bene 1:26	<p>Fastighetsägarna förordar alternativ 1 och eventuellt 2 och 3 då det enligt deras bedömning får minst påverkan på åkermarken (om man inte tänker om och även tittar på att följa befintlig dragning från Kottorp via Ämtnäs, Gabrielstorp och Benestugan mot Stjärnholm och SSAB).</p> <p>De anser att alternativ 4 får en negativ inverkan vad gäller nyttjandegraden på åkermarken och den omedelbara närheten till 130 kV ledning får en negativ inverkan på fastighetspriserna och begränsar framtida byggmöjligheter i området.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
12.	Nässelkärr 1:1 samt Nässelkärr 1:6	<p>Fastighetsägaren accepterar ingen ledningsgata inom deras fastighet. Detta på grund av att deras skog redan är delad av kraftledning och avverkad ledningsgata. Beaktande fastighetens storlek skulle ledningarna utgöra betydligt intrång avseende skog, viltvård och generellt förlorad kapacitet att uppta växthusgaser osv.</p> <p>Fastighetsägaren accepterar inte stolpplacering inom åkermark så de inverkar på ett effektivt och miljövänligt nyttjande för produktionsändamål mm.</p> <p>Fastighetsägaren anser att nuvarande intrång med befintlig ledningsgata får ses som tillräckligt bidrag till samhällsnytta.</p> <p>Fastighetsägaren accepterar stråk 4.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp. Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark.</p>

13.	Bränn-Ekeby 8:8, 8:12	Fastighetsägarna motsätter sig alternativ 1,2 och 3 och förordar alternativ 4.	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
14.	Stora Marsäng 4:1	<p>Fastighetsägaren vill belysa att ett medvetet jord- och skogsbruk har skapat en värdefull natur som nu riskerar att förstöras för all framtid. Gården har gått i arv i flera generationer och de boende har alltid värnat om naturen. Fastigheten innehar unika och värdefulla områden på Marsäng och är även utpekad i Länsstyrelsens naturvårdsprogram.</p> <p>Kring Polacken är det bland annat orörd naturskog, urskog och fuktängar med stora botaniska värden. Miljön är ett rovfågelsstråk, men även många andra fåglar håller till i området. Dessutom är området mycket viktigt för rastande flyttfåglar.</p> <p>Fastighetsägaren anser att de nya alternativen 2 och 3 är mycket olämpliga när det gäller lokalisering och utformning.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Fastigheten var inte berörd av det alternativ som presenterades i samrådet 2019 och därmed skickades ingen skriftlig inbjudan om samråd till fastighetsägaren</p>

Förutom att kraftledningarna kommer att förstöra miljön och landskapsbilden, kommer djur och natur att störas mycket av buller och aktivitet under byggnationen. Efter att kraftledningen är uppförd kommer aktiviteten att fortsätta vid underhållsröjning.

Av de föreslagna alternativen anser fastighetsägaren att alternativ 1 är bäst eftersom de sträcker sig längst från fastigheten. Av de nya stråkalternativen 2, 3 och 4 anser fastighetsägaren att stråkalternativet 4 är överlägset bäst eftersom det följer befintlig kraftledning och inte gör några nya större intrång i människors, djur eller naturs liv. Alternativ 4 skulle ha minst konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö, markanvändning.

Alternativ 2 skulle innebära en försämring för både djur, natur och för familjen och fastigheten. De skulle även påverkas av en värdeminskning av fastigheten och förfylning av landskapet.

De oroas av störningar under byggnationen och underhåll av ledningen då det innebär mycket terrängkörning och schaktning mm. De anser att detta kommer förstöra marken och innebära stor aktivitet och buller.

Alternativ 2 sträcker sig genom nyckelbiotopen Hästhagsberget som är hållmarksskog. Tunga maskiner i den annars rogivande miljön kommer enligt fastighetsägaren upplevas

Samrådet annonserades i tidningar och publicerades även på projektets hemsida.

mycket störande.

Fastighetsägaren befarar att den värdefulla naturen kommer att förstöras på kort tid för all framtid och anser att detta vore mycket olyckligt.

Det skulle också innebära en värdeminskning av fastigheten samt begränsa deras planer för att utöka antalet bostäder. De har redan nu investerat i bredband och uppgradering av avlopp innan de fick veta planerna om den aktuella kraftledningen

Fastighetsägaren anser att slutsatserna i underlaget är helt fel när det gäller alternativen 2 och 3 och anser att dessa har mycket stora konsekvenser för kulturmiljö, boendemiljö och markanvändning. Området är unikt och kommer inte att gå att återskapa. Alternativet 2 anser de vara det allra sämsta.

Fastighetsägaren anser vidare att stråkalternativ 2 och 3 skulle vinna mycket om man väljer markkabel i stället för luftkabel. Det skulle även vara negativt för personer som nyttjar området för rekreation, Scouter, svampplockare, ryttare med flera utnyttjar området frekvent.

De anser att det är nödvändigt att gräva ner kraftledningen mellan Polacken och Kottorp. Om man använder markkabel i stället för luftledning kommer marken att kunna brukas effektivt och landskapsbilden kommer inte att ändras. Det är viktigt för både landskapsbild och för effektivt

		<p>jordbruk. Det skulle även påverka dem mindre.</p> <p>Fastighetsägaren meddelar att hon inte har fått någon inbjudan till avgränsningssamrådet 2019. Hon har varit helt ovetande om denna aktivitet innan hon fick ett brev i brevlådan den 21 mars 2020. Hon har inte tagit del av någon annonsering i tidningar. Brevet innehöll en beskrivning av ärendet på en A4-sida samt en karta med 4 stråk och anser att hon har haft mycket kort tid på mig att sätta sig in i ärendet. Fastighetsägaren har inte heller haft möjlighet att delta på informationsmötena och ifrågasätter därför om processen gått rätt till.</p> <p>Sammanfattningsvis vill fastighetsägaren förtydliga att alla de tre nya alternativen är mycket olämpliga (alternativ 1 förordas). Om något av dessa ändå kommer väljas anser hon att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stråkalternativ 4 ska väljas i första hand, • stråkalternativ 3 i andra hand, • och stråkalternativ 2 i allra sista hand. <p>Om stråkalternativ 2 eller 3 väljs yrkar hon att kraftledningen ska uppföras som markledning mellan Polacken och Kottorp i stället för som luftledning.</p>	
15.	Nikolai-Solö 2:1	Fastigheten berörs av alternativ 4 och fastighetsägaren bestrider alternativet. Enligt	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.

		<p>fastighetsägarens beräkningar kommer kraftledningen ta ca 7500 m² av den 25000 m² produktiva skogsmarken på fastigheten. Fastigheten skulle då förlora sin självförsörjningsgrad. Enligt deras beräkningar kommer centrum av kraftledningen komma ca 60 meter från deras höns hus och ca 85 meter från bostadshuset. Fastighetsvärdet kommer att påverkas negativt.</p>	<p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
16.	Bränn-Ekeby 7:2	<p>Fastighetsägaren kan acceptera alternativ 4 då detta inte gör ytterligare intrång på fastigheten och anser att det förefaller minst olämpligt beaktande möjligheten att öka kapaciteten i befintlig anläggning.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
17.	Stora Marsäng 1:2	<p>Fastighetsägaren hänvisar till tidigare yttrande angående generella synpunkter på ledningarnas påverkan på miljö/klimat, jord- och skogsbruk, landskapsbild mm.</p> <p>Alternativ 1 kommer att belasta fastighetens skogsmark och åkermark. En del av skogsmarken är naturvårdskötselkrävande och</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p>

resten produktionsskog. Del av åkermarken betas av hästar och övriga delar brukas intensivt. Fastighetsägaren är även arrendator av Rävshyttan 1:1 och där påverkar sträckningen åker i full produktion. Den föreslagna sträckningen inverkar på möjligheterna för företagets expansion vad gäller framtida byggnation av ekonomibygnader och djurstallar. De anser också att närheten till Bränn-Ekeby innebär för stor påverkan på boende i området.

Alternativ 2 medför stor påverkan på åkerproduktion, skogsproduktion och landskapsbilden och kraftledningsstolparna utgör brukningshinder på fälten och gör därmed brukningen dyrare. Ökad maskintid med ökad bränsleåtgång ger ökad klimat- och miljöbelastning. Skördebortfall uppstår i stolpområdet och dess närhet. Ökad ogräsförekomst runt stolpar med spridningsrisk som följd ökar behovet av kemisk bekämpning.

Stråket kommer gå i skogsområdet vid Polacken där det går över både produktionsskog och ett område med målklass NO, Naturvård orört. NO-området/avdelningen består av 110-årig tallskog med hållmark och förekomst av fornminne och kulturminne.

Fastighetsägaren anser att landskapsbilden kommer förändras stort i det öppna

Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.

Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark.

Vattenfall Eldistribution betalar ersättning för den mark som behöver tas i anspråk för ledningen. Ersättningen till varje markägare bestäms enligt de principer som anges i ledningsrättslagen och expropriationslagen.

Vattenfall Eldistribution betalar, i enlighet med dessa lagar, en engångsersättning till berörda markägare för markupplåtelsen. Ersättningen omfattar dels marknadsvärdesminskningen på fastigheten, dels övriga skador som uppstår när ledningen byggs.

Därtill kommer ett påslag på 25 procent som beräknas på marknadsvärdesminskningen. Vattenfall Eldistribution beräknar ersättningen för intrånget enligt de rekommendationer som Lantmäteriet har tagit fram.

Markägaren får också ersättning för de skador som förundersökning och byggnation orsakar, samt för de befintliga enskilda vägar som utnyttjas. Om skog

		<p>landskapet ner mot Marsviken när ytterligare och betydligt större stolpar och ledningar blir synliga för många boende och besökare i området.</p> <p>Alternativ 3 och 4 går över fastighetens åkermark med den påverkan som beskrivits för de andra alternativen.</p> <p>Alternativ 4 har minst påverkan på fastigheten.</p> <p>Fastigheten är idag belastad med två stora ledningsgator och ytterligare en skulle innebära stor minskning av marknadsvärdet.</p>	<p>behöver avverkas kommer Vattenfall Eldistribution överens med markägaren om hur träden ska hanteras.</p> <p>Om den berörda marken är utarrenderad kommer en separat beräkning av ersättning till fastighetsägaren och arrendator göras.</p> <p>Grundprincipen är att den som berörs ska ha samma ekonomiska förutsättningar efter att ledningen byggts som innan.</p>
18.	Nikolai-Hult 1:5	<p>Fastighetsägaren anser att ledningen borde grävas ned samt anser att man inte bör dra ledningen så nära bostäder, människor och djur eftersom det är omvittnat att det kan vålla problem av olika slag hos människor och fertilitetsproblem hos kor.</p> <p>Fastighetsägaren anser också att marken utanför Hult hör till de bästa odlingsmarkerna i området och man bör undvika att skada den, särskilt med tanke på dessa kristider. Hen anser också att området kommer att förfulas av ledningen.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>I vetenskapliga studier har det inte kunnat konstateras att kraftledningar är skadliga för betande djurs hälsa eller fertilitet.</p> <p>I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.</p>

<p>19.</p>	<p>Nikolai-Solö 1:4 och Nikolai-Solö 1:5</p>	<p>Fastighetsägaren motsätter sig alternativ 4 där ledningen bl.a. passerar Haga, Solö och Fjälla p.g.a. bostadsbebyggelse, både befintlig och planerad. Nödvändig infrastruktur finns redan i området för utbyggnad. Området är också beläget på ett attraktivt avstånd från både Nyköping och Oxelösund.</p> <p>Alternativ 4 skulle också starkt begränsa om- och tillbyggnationer och eventuell avstyckning av tomter.</p> <p>Fastighetsägaren förordar en annan ledningsdragning än alternativ 4 och menar att frågan gällande bostadsbebyggelse ska väga tungt i valet i ledningsdragning.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
<p>20.</p>	<p>Nikolai-Solö 1:14</p>	<p>Fastighetsägarna motsätter sig alternativ 4 eftersom den går för nära bostadsbebyggelse och sträcker sig genom deras skog som de och deras grannar värdesätter mycket. De brukar skogen varsamt, hållbart och på miljömässigt sätt för att bevara en naturlig skog att nyttjas både av människor och djur och därmed främja mångfalden. De har till exempel försiktigt gallrat skogen med hjälp av hästar för att inte köra sönder marken.</p> <p>Alternativ 4 skulle också kraftigt påverka värdet av fastigheten, både gällande skogsmarken och gällande bostadsvärdet. De anser också att ledningen skulle förstöra den lantliga idyllen och</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>

		<p>många fastigheter kommer bli påverkade.</p> <p>Alternativ 4 går rakt igenom en expanderande bygemenskap och skulle omöjliggöra ytterligare byggnationer.</p>	
21.	Rävshyttan 1:5	<p>Fastighetsägaren har fått ta del av handlingarna av en ren tillfällighet och anser att det är anmärkningsvärt att bara ett fåtal fastighetsägare har blivit uppmärksammade i detta samråd.</p> <p>Fastighetsägaren är påverkad av alternativ 1 och menar att först gå från Kottorp rakt norrut mot Rävshyttan för att sedan vika av österut strax innan rävsberget, och sedan upp och förbi Ömansås för att därefter kunna ansluta mot befintlig ledningsgata mot Oxelösund skulle vara förödande för hela Bränn-Ekeby med omnejd.</p> <p>Fastighetsägaren anser att använda befintliga ledningsgator borde vara bättre. Möjligen finns det även säkrare och kortare övergångar längre norrut eller så kan man anlägga kabel mellan Kottorp och Gabrielstorp för att sedan övergå i luftledning i befintlig ledningsgata.</p> <p>Fastighetsägaren påtalar att det är av största vikt att alla berörda fastigheter får möjlighet att komma till tals och anser att det inte är ett bekymmer med skarvar. Vet man i dagsläget om de problem som kan uppstå så ser man till att säkra upp sig för det. Överallt i samhället finns</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Aktuell fastighet ligger utanför stråkets norra kant och är inte direkt berörd av stråkalternativ 1.</p> <p>I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.</p>

		skarvar som varken får eller bör vara dolda. Då gör man installationsschakt därefter för att serva och inspektera.	
22.	Rävshyttan 1:6	<p>Fastighetsägarna motsätter sig alternativ 1 och 2 då deras trädgård vetter mot dessa sträckor. De anser att en ledning skulle sänka värdet på både huset och livet i sig.</p> <p>De kan acceptera alternativ 4.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Aktuell fastighet ligger utanför stråkets norra kant och är inte direkt berörd av stråkalternativ 1.</p>
23.	Mosstorp 2:2	<p>Fastighetsägarna anser att i första hand bör befintlig ledningsgata följas hela sträckningen Kottorp-Stjärnholm. Det har de redan framfört i tidigare samråd och att det skulle finnas en trång passage vid Ämtnäs kan lösas genom att vid denna passage använda markkabel.</p> <p>De anser att det är anmärkningsvärt att Sökanden inte redovisat detta alternativ. De ifrågasätter om det alternativet är tillräckligt utrett och anser att om det är möjligt att följa befintlig ledningsgata på sträckan</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>

Stjärnholm-SSAB så borde det även gå mellan Kottorp-Stjärnholm.

I andra hand anser fastighetsägarna att alternativ 4 ska väljas då det är det kortaste alternativet vilket i sig innebär ett mindre ingrepp för fastighetsägare och natur- och kulturmiljö.

Fastighetsägarna anser att alternativ 1-3 innebär att större areal brukningsbar mark tas i anspråk och att de är ca 30 % längre än alternativ 4. De anser att Sökanden inte har redovisat tillräckliga skäl för att dra ledningen längs dessa alternativ. De kommer även påverka skogsbruket till stor grad.

Fastighetsägaren förespråkar ett så kort stråk som möjligt. Ett ännu kortare stråk skulle dock uppnås om befintlig ledningsgata följs hela vägen från Kottorp till Stjärnholm.

Sträckningen av alternativ 4 går i betydligt högre grad än alternativ 1-3 över jordbruksmark. Alternativ 1-3 går i mycket hög grad över skogsmark. Jordbruksmark kan i stor utsträckning brukas även efter att en kraftledning kommit på plats. Skogsmark blir däremot helt obrukbar längs den 45 m breda ledningsgatan.

Fastighetsägarna påpekar hur betydelsefull skogsnäringen är för att genom kollagring uppnå framtidens klimatmål och att det noga måste vägas in när sträckningen ska bestämmas.

Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark..

Att följa befintlig ledningsgata på sträckan Kottorp-Stjärnholm innebär svårigheter att passera Ämtnäs. En byggnation längs med befintliga ledningar öster om Kottorp riskerar även att påverka Natura 2000 området Marsviken.

Vattenfall Eldistribution har i ett tidigare skede studerat möjligheten till sjökabel. Denna teknik bedöms få allt för stora konsekvenser för miljön. Sjøkabel är dessutom svårt att anlägga och underhålla. I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel, sjökabel respektive luftledning.

Fastighetsägarna förespråkar markkabel och menar att Sökandens motivering till varför kabel är en svårare lösning inte håller då man t.ex. i Norge förlägger högspänningsledningar i mark och fastighetsägaren menar att det finns lösningar på alla svårigheter som Sökanden nämner. Markkabel skulle också vara ett mer hållbart alternativ som kan kombineras med ett hållbart nyttjande av skogs- och jordbruksmark samt bibehålla natur- och kulturmiljöer. Att välja en över tid hållbar teknik är av avgörande vikt för att den snabbt ökande elektrifieringen av det svenska samhället ska kunna ske på ett sätt som är acceptabelt för såväl enskilda markägare, allmänhet och andra intressenter.

De menar vidare att produktiv jordbruksmark måste i största möjliga mån värnas i syfte att säkerställa inhemsk livsmedelsproduktion. Det senare får förväntas få stort ökat fokus framöver kopplat till frågan om Sveriges beredskap och möjlighet till självförsörjning av livsmedel i utdragna krissituationer, som en effekt av coronapandemin. Detta måste beaktas vid val av teknik för förläggning av kraftledningen, så att inte framtida produktions- och klimatmål äventyras.

Fastighetsägarna påpekade i förra samrådet och anser fortfarande att det bör utredas huruvida sjökabel är ett möjligt alternativ på sträckan Kottorp-

		<p>SSAB i Marsviken. De menar att en sjökabel bör kunna vara ett reellt alternativ för att undvika exploatering av markyta, inte minst för Oxelösunds kommun som är en av landets till ytan minsta kommuner.</p>	
24.	Nikolai-Haga 1:2	<p>Fastighetsägarna motsätter sig alternativ 4. De motiverar det med att den planerade ledningens stolphöjd på 20-40 meter och med en 40-60 meter bred ledningsgata kommer påverka boendemiljön och bygemenskapen. Alternativet har tre bostäder inom 100 meter från alternativets centrumlinje.</p> <p>Fastighetsägarna håller inte med om Sökandens bedömning att påverkan är "måttlig" för landskapsbilden. De anser att de istället blir ett drastiskt inslag i landskapsbilden med flertalet negativa konsekvenser. En kraftledning i ett öppet landskap innebär både ett visuellt och ett elektromagnetiskt intrång på fastigheter som ligger i närheten av kraftledningen.</p> <p>Alternativ 4 kommer också påverka ett skogsområde med rik fauna och rikt fågel- och djurliv med bland annat rovfåglar, tranor och häger i området. Området är även viktigt rekreationsområde för boende i området. En ledningsgata här skulle innebära ett sår i grönområdet med en ytterst negativ påverkan. Detta skogsområde och omkringliggande odlings- samt hagmarker är viktiga natur- och</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>I det fortsatta arbetet kommer en naturvärdesinventering, landskapsanalys och LCA (livscykelanalys) att genomföras. Resultaten av dessa redovisas i kommande MKB.</p> <p>I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel respektive luftledning.</p>

rekreationsområden för de boende inom området.

De meddelar också att i området har de senaste åren skett en positiv utveckling av villabebyggelse och som skett i samklang med att natur och odlingsmark bevaras. En fortsatt försiktig utveckling av villabebyggelse i området är viktig för fortsatta och ökande hållbara boendemöjligheter för åretruntboende i området.

Alternativ 4 kommer att få en stark menlig påverkan på denna utveckling och fastigheternas marknadsvärde kommer minska avsevärt.

Fastighetsägarna motsätter sig luftledning och anser att markkabelalternativet bör utredas ytterligare då kraftledningar hör till långsiktiga infrastruktursatsningar och därmed något man ska leva med länge. Detta med hänvisning till Miljöbalken, kap 2 § 3 - När en kraftledning ska byggas gäller särskilda krav enligt miljöbalken om att bästa möjliga teknik ska väljas med hänsyn till bland annat produktionsmark, naturmiljö, hälsa och byggnation enligt kap 2 § 3. Sökandens samrådsunderlag tar förvisso upp frågan om kabel men förefaller ändå att utesluta alternativet med kabel. De anser att det därför är anmärkningsvärt och orimligt att Sökanden enbart beaktar etableringen och förläggningen av ledningarna vilket är en övergående fas.

		<p>De håller med om att etableringen med markkabel är komplicerad men påpekar att det ska sättas i relation till det intrång som markägarna med en luftburen ledning kommer erfara varje år, vid var tids brukande av jord- och skogsbruket. Fastighetsägaren anser att Sökanden skall utreda närmre, i enligt med gällande rätt, alternativet med markförlagd kabel. Att enbart avvisa det markförlagda alternativet med att det är "komplicerat" anser de inte stämmer överens med miljöbalkens skyddsregler. Dessutom önskar de att valet av luftburen kraftledning skall motiveras och tydliggöras med ett underlag som belyser varför ett luftburet teknikval görs med hänsyn till vad som skrivs i 2 kap. 3 § miljöbalken.</p>	
25.	Nikolai-Haga 1:3	<p>Fastighetsägarna påverkas av alternativ 2,3 och 4 och anser att man där bör använda sig av nedgrävd kabel då detta område har ett rikt fågelliv. Området är en rastplats för fågelsträcken innan de ger sig ut på havet och Bråviken eller kommer från en lång resa över havet. På höstarna använder sig framförallt gäss men även svan området för övningsflygning för sina plogformationer innan de ger sig ut över havet. Det har hänt att fåglarna kolliderat med de befintliga kraftledningarna som försörjer Oxelösund. Det har inneburit störningar i SSAB:s produktion, enligt fastighetsägarna.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Vattenfall Eldistribution kommer att vidta åtgärder så att risker för fåglar etc.</p>

De berörs i stort inte av Alternativ 1 men anser att man bör beakta det rika fågellivet längs denna sträcka.

Fastighetsägarna ifrågasätter om Sökanden klarar magnetfältskraven med luftledning gällande alternativ 4 eftersom många bostäder berörs.

De förespråkar markkabel med följande motiveringar:

- Påverkar inte framtida utveckling av fastighet och bygd.
- Bättre produktionsförutsättningar. Jordbruk kan bedrivas i stort sett utan påverkan med markkabel förutom i etableringsfasen.
- Minskat markintrång.
- Mindre klimatpåverkan.
- Mindre påverkan elektromagnetiska fält.
- Påverkar inte djurlivet, synnerligt fågellivet.
- Påverkar inte kulturmiljön eller friluftsliv.
- Påverkar inte landskapsbilden eller sänker fastighetens värde.
- Utebliven trädsäkring samt underhåll av skogsgator uteblir vilket är en kostnad som Sökanden bör beakta i sin kalkyl.

Fastighetsägarna ifrågasätter SSAB:s miljövinster i projektet HYBRIT och önskar att SSAB ska visa en plan för hur man ska kunna ersätta mängden Naturgas

minimeras. Där så är nödvändigt kommer åtgärder som bl.a. fågelinventering och fågelavvisare att utföras. I kommande MKB kommer redogörelse över påverkan på fågellivet att redovisas.

Frågor som rör SSAB hänvisas till SSAB.

		med Biogas och hänvisar till samrådsunderlag för LNG terminal i Oxelösunds hamn.	
26.	Hult 1:1	Fastighetsägarna motsätter sig bestämt alternativ 4 eftersom de skulle ta största delen av deras bästa åkermark i anspråk. De har även betesdjur som har sin hage året runt i närhet av alternativ 4. De är oroliga för hälsan och miljön eftersom ledningen skulle dras nära bostadshus. De anser även att det förfular naturen och utsikten för boende på fastigheten.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.
27.	Nikolai-Solö 1:11	Fastighetsägarna motsätter sig kraftfullt och bestämt alternativ 4. De förespråkar alternativ 1 där inte lika många bor. De köpte fastigheten för det idylliska lägets skull med fin utsikt. De har redan blivit påverkade av en kraftledning som stör deras utsikt och är nu oroliga för ytterligare en. De har lagt ner mycket pengar på ett platsbyggt nybyggt hus och det vore förödande för dem att ha en kraftledning både bakom och framför huset. De har även skonsamt gallrat skogen för att få kvällssol och undrar om de nu ska hamna i skuggan av en hög kraftledning istället.	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter. Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm. Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.
28.	Nikolai-Solö 1:15	Fastighetsägarna har nyligen köpt och uppfört en nybyggd villa på en avstyckad tomt från Solö	Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.

		<p>Gård. Deras fastighet ligger i direkt anslutning till den skog där ledningen förslås och fastigheten skulle då hamna mellan två högspänningsfält. De motsätter sig detta alternativ (alternativ 4).</p> <p>Deras huvudsakliga invändningar:</p> <p>1. Ett antal bostäder/fritidshus kommer att inringas av två mycket kraftiga högspänningsledningar. De undrar vilka bevis för att detta arrangemang inte medför långsiktigt negativa hälsoeffekter? De vill inte bo och låta deras barn och barnbarn vistas omgivna av två så pass kraftiga högspänningsfält.</p> <p>2. Den natur de har runt Solö Gård är unik och måste värnas. Skogen är varsamt gallrad och den omgivande miljön är fantastisk med ett mycket vackert landskap och många vackra och välskötta fastigheter. Det räcker mer än väl med den befintliga ledningen.</p> <p>De förordar att kraftledningen placeras på en plats man minimerar risken för att barn och vuxna människors hälsa påverkas negativt och där den inte inkräktar på människors boendemiljö och riskerar att förstöra stora värden som investerats i mark och fastigheter.</p>	<p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
<p>29.</p>	<p>Rävshyttan 1:1, 1:2</p>	<p>Fastigheten omfattar skog redan delad av kraftledningen med sträckning Nävekvärn-Minninge och avverkad ledningsgata. Den</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p>

		<p>utgör beaktande fastighetens storlek ett betydande intrång avseende skog, viltvård samt generellt förlorad kapacitet att ta upp växthusgaser mm.</p> <p>Fastighetsägaren accepterar inte åkermark för stolpplacering då det påverkar produktionsändamålet mm. De hänvisar till tidigare samråd och föreslår fortfarande att Sökanden bör öka kapaciteten i befintlig anläggning istället utan ytterligare intrång.</p> <p>Fastighetsägaren accepterar ingen ny ledningsgata på fastigheterna. Hen kan acceptera alternativ 4 då detta inte gör ytterligare intrång i fastigheten och är det alternativ som är minst olämpligt.</p>	<p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p> <p>Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark.</p>
30.	Fjälla 1:1	<p>Fastighetsägaren motsätter sig alternativ 4 eftersom den sträcker sig över ett helt skifte som de tänkt sälja. En ledningsgata skulle förändra deras lantbruksfastighet och dra ner värdet på denna. De har ägt gården sedan 80-talet och vill bevara gårdsstrukturen. Trakten betyder mycket för dem och flera generationer har brukat gårdar i området. Om de måste välja så förespråkar de alternativ 1 eller 2.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.</p>
31.	Stjärnholm 5:1, 5:37, Aspa 2:8, Aspa 2:10, Djursvik 1:2	<p>Som berörd brukare av mark vill fastighetsägarna lämna synpunkter.</p>	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska</p>

samt St Bene
1:4.

Vattenfall följer inte miljöbalken gällande att välja bästa möjliga teknik och bör utreda markkabel närmare.

Enligt miljöbalken är jord- och skogsbruket av nationell betydelse. Vattenfall saknar underlag för hur bedömningar hur möjligheten att bedriva rationellt jord- och skogsbruk påverkas av luftledning jämfört markkabel.

Luftledningarnas stolpfundament orsakar direkta odlingshinder, vilket leder till merkostnader, nedsatt växtproduktion och ökande koldioxidutsläpp samt ökad risk för urlakning av växtnäringsämnen.

Markkablarna utgör ett mer marksnålt alternativ vilket bidrar till att nå målen i Sveriges nationella livsmedelsstrategi.

En kraftledning i ett öppet landskap innebär både ett visuellt och elektromagnetiskt intrång på fastigheter som ligger i närheten av kraftledningen.

Arrendatorn skriver flera fördelar med markkabel bland annat:

- Påverkar inte framtida utveckling av fastighet och bygg
- Bättre produktionsförutsättningar
- Minskat markintrång
- Mindre klimatpåverkan

Fastighetsspecifika synpunkter: I den föreslagna sträckningen saknas alternativ för sjökabel, genom Marsviken vidare genom Femöre-kanal och till SSAB. Dragningen av denna

utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.

Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp.

Stolparna placeras om möjligt så att de inte utgör ett hinder i jordbruksmark..

I det fortsatta arbetet kommer en naturvärdesinventering, landskapsanalys och LCA (livscykelanalys) att genomföras. Resultaten av dessa redovisas i kommande MKB.

Vattenfall Eldistribution har i ett tidigare skede studerat möjligheten till sjökabel. Denna teknik bedöms få allt för stora konsekvenser för miljön. Sjökabel är dessutom svårt att anlägga och underhålla. I kommande MKB redovisas påverkan från markkabel, sjökabel respektive luftledning.

infrastruktur måste ingå i någon typ av långsiktigt helhet. Arrendatorn skriver att som det är nu korsar olika typer av infrastruktur fastigheterna. Det saknas ett helhetsgrepp vid planering och byggnation av all denna infrastruktur. Utrymmet att dra fram ny infrastruktur till SSAB är redan trångt och även med den föreslagna utrivningen av befintliga luftledningar kommer trängsel att fortsätta.

Den föreslagna sträckningen och byggnadssättet påverkar dem på flera sätt. Dels genom stolpar på odlingsmark och miljöpåverkan i odlingen bl.a. pga. på ökad ytterligare vändningar av arbetsmaskiner. I samrådsunderlaget anges att ett nytt ställverk ska byggas och det framgår inte exakt var. Det ser ut som om den kommer byggas på åkermark och de vill påminna om 3 kap 4§ miljöbalken: Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Detta projekt är inte av väsentligt samhällsintresse utan ingår i ett kommersiellt bolags vinstintressen, byggnation på åkermark strider således mot miljöbalken.

5 ORGANISATIONER, FÖRENINGAR OCH VERKSAMHETSUTÖVARE

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till de organisationer, föreningar och verksamhetsutövare som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 8.

Tabell Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Organisation	Synpunkter	Kommentarer
OK Måsen Orientering	De anser att alla fyra alternativen påverkar det rörliga friluftslivet. De har en orienteringskarta över skogsområdet mellan Ärila golfbana/Björshult i norr ner till Polacken/Fjälla/Haga i söder. Alternativ 1-3 omöjliggör fortsatt användning av detta område för orientering. De anser att alternativ 4 har minst påverkan på deras verksamhet. Saknar beaktning av intressenter som vistas i naturen enligt allemansrätten i underlaget.	<p>Vattenfall Eldistribution tackar för inkomna synpunkter.</p> <p>Efter sammanvägning av inkomna synpunkter, tekniska utvärderingar och avvägande av kända intressen har Vattenfall Eldistribution valt att förorda stråkalternativ 1 mellan Kottorp och Stjärnholm.</p> <p>Inom stråket kommer en förordad sträckning för de nya ledningarna att identifieras. Skogsgatans bredd kommer då att vara ca 40-60 meter beroende på stolptyp. De nya ledningarna bedöms inte utgöra ett framtida hinder för det rörliga friluftslivet.</p>